

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 1. Quid sit Meritum Theologicum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

TRACTATUS DE MERITO.

1. **N**omen hoc *meritum*, utpote à verbo *me-*
reo, vel *mereor* deductum, tam in bo-
num, quàm in malum ex primæva sua
institutione usurpatur. Quapropter, sicuti o-
pera nostra libera, & honesta dicuntur meri-
toria præmij, ita opera nostra libera prava di-
cuntur meritoria supplicij. Sic Job. 6. *Uti-*
nam apprehenderentur peccata mea, quibus i-
ram merui. Et ad Hæb. 10. *Quanto magis*
putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium
Dei conculcaverit. Ex usu tamen Theologo-

rum, ut notavit Exim. Doct. in prælod. num.
4. meritum simpliciter dictum, solum sumi-
tur jam in bonam partem pro merito præmij,
meritum autem supplicij jam non dicitur ab-
solutè meritum, sed demeritum; aliud est na-
turale, quod viribus naturæ elicitur, aliud ve-
rò supernum, quod solum elici potest viribus
gratiæ, de qua agimus in præsentī; quomo-
do autem distinguatur à laudabilitate, satisfa-
ctione, satisfatione, & impetratione disp. se-
quenti constabit.

DISPUTATIO I. DE EXISTENTIA, ESSENTIA ET DIVISI- ONE MERITI.

2. **C**ertum est apud Catholicos contra Luthe-
rum, Calvinum, aliosque Hæreticos, da-
ri verè, & propriè meritum hominis apud
Deum. Sic Eccles. 16. *Omnis misericordia*
faciet locum unicuique secundum meritum o-
perum suorum; sic etiam in alijs locis dicitur,
correspondere bonis operibus mercedem, re-
tributionem, & coronam, ut Math. 10. *Gan-*
dete, & exultate, quia merces vestra copiosa
est in celis. Araus. 2. Can. 8. *Debetur mer-*
ces bonis operibus, si fiant; sed gratia præce-
dit, ut fiant; id ipsum definiunt Concilium
Carthag. & Florentin. & expressè Trident.
contra Lutherum, Calvin. sess. 6. cap. 16. &
Can. 32. Testantur id ipsum Pontifices, Pa-
tres, & Theologi. Suadet etiam ratio,
quia Respublica Christiana à Deo prudentissi-
mè est ordinata, & gubernata; sed in omni Re-
publica bene ordinata proponuntur pænæ di-
gnæ metu, quibus homines à malis arceantur,
& præmia, quorum spe eliciantur ad bonum;
ergo &c.

SECTIO I.

Quid sit meritum Theologicum?

3. **A**stero cum communi Theologorum. Me-
ritum Theologicum, de quo agimus in
præsentī, sic definitur: Obsequium Deo factum
ex se dignum retributione doni supernatura-
lis. Ex quo duplicem ordinem includit meri-
tum, de quo agimus; primum ad Deum; se-
cundum ad præmium supernum, per quod di-
stinguitur à merito naturali apud Deum, quod

ex se non est dignum retributione doni super-
naturalis. Probatum facile conclus. quia meri-
tum, de quo agimus, tale est, quale à Scrip-
turis, & Concilijs nobis proponitur; sed à Scrip-
turis, & Concilijs proponitur, quale à nobis
definitur, ut ex num. sup. ergo &c. Confir-
matur 1. Meritum utpote superiori factum, est
obsequium, quapropter meritum naturale factum
Regi, est obsequium Regi factum ex se di-
gnum retributione doni naturalis; ergo me-
ritum supernum factum Deo, erit obsequium
Deo factum ex se dignum retributione doni
supernaturalis. 2. quia in præsentī definimus
meritum supernum erga Deum; sed huius-
modi meritum nullò aptiori modo explicari
potest, nisi ut à nobis definitur; ergo &c.

Obijciunt Hæretici; nullum est meritum
hominis erga Deum; ergo malè à nobis defi-
nitur. Probatum ant. In Scriptura dicitur,
gratiam non esse ex operibus; ergo. Confirm. In
Scriptura dicimur servi inutiles, etiam post-
quam fecerimus omnia, quæ nobis præcepta
sunt; ergo &c. Confirmatur 2. Si admi-
rantur merita nostra, sic injuria meritis Chri-
sti; singularis enim excellentia Christi Dei est,
quod ipse solus apud Deum meruerit; ergo
&c. Resp. nego ant. ad probationem nego
consequentiam. In Scriptura dicitur, primam
gratiam non esse ex operibus naturalibus, quæ
non sunt meritoria doni superni, cum hoc au-
tem rectè stat, secundam gratiam esse præmi-
um, quod conferitur propter opera superna fa-
cta ex prima gratia. Ad primam confirmat.
nego consequentiam; quia verè dicimur servi
inuti.

inutiles ex eo, quod Deus ex nostris obsequiis nullam recipiat utilitatem, vel quia non possumus ex solis nostris viribus absque gratia Dei elicere. Ad secundam confirmat. neg. ant. quia maior excellentia Christi Domini est, quod meruerit nobis gratiam, qua etiam nos apud Deum mereri possumus; sicut maior excellentia est, quod nos per Christum gloriam obtineamus, quam quod solus Christus gloriam obtineat. Sic etiam nihil detrahitur Deo, quod creatura habeat à Deo virtutem adagendum, eò quod sit Deus causa universalis, nos verò particularis. Eodem prorsus modo Christus voluit esse causa universalis, voluitque, quod nos essemus causa particularis ad merendum, quare meruit nobis sufficientiam, ut cum illa, si velimus, possumus obtinere efficaciam. Vide alia apud Suarez lib. 12. de merit. c. 1.

5. Obijcies 2. Opus honestum ab homine liberè elicitum cum ignorantia invincibili Dei est meritum; sed non est obsequium Deo factum: obsequium enim fieri nequit ignoto; ergo &c. Resp. 1. neg. suppositum: aditus enim sui compos non potest habere ignorantiam Dei invincibilem. Respondent alij 2. nego anteced. quia, ut opus ab homine elicitum sit obsequium Deo factum, sufficit esse moraliter bonum, & conforme naturæ rationali ut tali, cujus Deus caput est, quin opus sit, ut fiat cognitio Dei ut talis; ceterum, ut ait Augustinus in psalm. 34. *Quidquid egeris, bene age, & laudasti Deum*; quæ solutio roborari potest, quia illud opus utpote conforme naturæ rationali, cujus Deus caput est, & saltem interpretativè, & moraliter obsequium Deo factum, & ut actus sit Theologicus, fat est, ut plures docent, quod respiciant universaliter, & interpretativè Deum; sed de his alibi latius, ubi hunc discurrendi modum impugnabimus.

6. Obijc. 3. Possibilis est actus supernus meritorius, cui essentialiter repugnat collatio præmij, ac proinde, qui ex se non moveat Deum ad collationem doni superni; ergo &c. Probat. ant. Si Deus revelaret Petro, se nolle ullum actum supernum præmiare, & Petrus hoc crederet, talis actus fidei elicitus à Petro esset supernus, & meritorius; sed essentialiter illi repugnaret collatio doni superni, ut per se patet; ergo &c. Resp. neg. ant. ad probationem dico, Deum non posse revelare, se non præmiaturum ullum actum supernum completendò talem actum fidei; quia ex eo, quod talis actus fidei maneret in eo casu essentialiter irremunerabilis, esset supernaturalis, ut supponimus, simulque non esset, cum de essentia actus supernaturalis sit, intrinseca conducentia ad vitam æternam, quam conducentiam ille actus fidei non haberet; unde esset nugatoria illa divina revelatio obligans ad eliciendum actum essentialiter irremunerabilem, qui simul ex essentia sua esset remunerabilis.

Respondent alij 2. cum Oviedo, actum fidei, utpote actum intellectus non esse liberum, ac proinde nec meritorium; quare solus est meritorius actus voluntatis imperans actum fidei; quia actus voluntatis, cum non connectatur essentialiter cum tali actu fidei, potest esse absque illo, ac proinde actus meritorius, & supernus potest conjungi cum collatione præmij. At ista secunda solutio multum displicet, & est quàm plurimis absurdis obnoxia. Ex dictis

Fit 1. Meritum distingui à laudabilitate morali, quia ad laudabilitatem operis sufficit, quod actus naturæ rationalis ut talis conformis sit agenti suo imputabilis, quamvis non sit obsequium; ut patet in actibus divinis, qui sunt moraliter laudabiles, & non sunt obsequium, cum nullus sit superior Deo, cui Deus præstare possit obsequium; ad meritum verò præter laudabilitatem requiritur etiam, quod sit obsequium. Fit 2. Distingui etiam meritum à satisfactio, quia satisfactio essentialiter respicit debitum abolendum; meritum verò non respicit essentialiter debitum, sed præmij; si autem actus utrumque respiciat, erit simul meritum, & satisfactio. Fit 3. Meritum distingui à satisfactio, quia satisfactio non respicit actum voluntarium patientis, neque libertatem, sed sufficit, quod reus velit, nolit, pariat poenam à iudice taxatam. Ad meritum verò requiritur motus liber voluntatis; imò assignari potest status ad satisfactio, qui non sit status ad meritum; ut patet in animabus purgatorij.

Fit 4. Distingui meritum ab impetratione, quia impetratio strictè sumpta est humilis quædam, & expressa petitio facta Superiori, cum contestatione potestatis, & manifestatione indigentia, pro qua sit petitio, quod solum convenit orationi; meritum verò præter orationem pluribus actibus convenit, tum etiam, quia status ad orationem sufficiens, non est sufficiens ad merendum, ut patet in Beatis. Si verò impetratio sit lata, stat in eo, quod opus seorsim ab expressa petitione sit moraliter honestum, & obsequiosum potens ex se movere divinam misericordiam, ad sublevandam nostram indigentiam, quod omne stare potest, quin opus elicitum sit meritum saltem in actu secundo, ut patet in Beatis. Unde, licet omne meritum sit impetratio lata, omnis impetratio lata non est meritum.

Fit 5. Prædictas omnes perfectiones posse cum eodem actu superno conjungi, & in quovis actu meritorio ferè omnes reperiri, v. g. in actu misericordiæ elicitio in homine iusto. Talis enim actus, ut rationi conformis, est honestus; ut liberè elicitus, est moraliter laudabilis; ut dignus retributione, est meritorius; ut oblarus pro culpa commissa, est satisfactio; ut poenæ solutio, satisfactio, & ut interpretativa quædam humilis deprecatio, movens divinam misericordiam, est impetratio.